

DeMorgen | Magazine

JONGENS DROMEN

Tien Belgische autodesigners aan de Europese top

AMERICAN ALL STARS

Sneakerlabel Converse ziet sterren en strepen

HOGE NOOD

Jacopo Bufacchi redt mensenlevens op de Mont Blanc

MARC LAGRANGE

De Antwerpse fotograaf speelt advocaat van de duivel. Beelden van priesters en kardinalen met naakte modellen. Een artistiek pleidooi voor meer openheid in de Kerk.

Marc Lagrange

is de nieuwe advocaat van de duivel. De Antwerpse fotograaf van vrouwelijk schoon voegt een element toe aan zijn sensuele foto's: geestelijken. Het is zijn esthetisch verantwoorde 'j'accuse' tegen de mistoestanden in de Kerk.

DOOR SOFIE VANDEN BOSSCHE

Misschien kan ik wel meer zeggen dan iemand die schrijft of spreekt", zegt Marc Lagrange (53). "Ik kan beelden laten zien zonder er verdere commentaar bij te geven. Ik kan uitdrukken dat het Vaticaan er een ouderwetse visie op nahoudt, zowel over seksualiteit als over de schoonheid van de vrouw,

die men onderdrukt en niet erkent." De Antwerpse fotograaf, die bekend werd met glamoureuze beelden van al dan niet schaars geklede vrouwen, was klaar voor iets nieuws. "Ik wilde iets doen met de actualiteit", legt Lagrange uit. "Een van mijn grote voorbeelden is Helmut Newton. Hij deed dat ook. Zijn *Big Nudes* bijvoorbeeld, naakte vrouwen tegen een witte achtergrond, waren geïnspireerd op levensgrote foto's van gezochte Rote Armee Fraktion-leden. Mijn ambitie is om

net als hij iconen neer te zetten, beelden die mensen onmiddellijk herkennen. Ik heb lang mode- en publiciteitsfotografie gedaan, maar de laatste vijf, zes jaar hou ik me uitsluitend met kunstfotografie bezig. Daarin is plaats voor actuele onderwerpen. Ik blijf mijn andere foto's maken, maar ik wil ook statements maken." Lang moest Marc Lagrange niet nadenken over een onderwerp. "De verhalen over misbruik binnen de Kerk die één voor één

opdoken uit de jaren vijftig en zestig waren zo frappant", zegt hij. "Het leek wel of men ze op den duur verzon. De realiteit overtreft de fictie. Bovendien blijft het niet beperkt tot ons eigen land, het is een internationaal fenomeen waar nog geen enkele fotograaf iets mee deed. Daar zat iets in."

VERKLEED ALS PRIESTER

Dat was het begin van *And then God created... women*. Marc Lagrange nodigde,

zoals hij al twintig jaar doet, een paar bloedmooie vrouwen uit in zijn fotostudio. Deze keer mochten er ook twee mannen mee op de foto, verkleed als priester en kardinaal. Lagrange liet zich gaan: hij zette een mijter op het hoofd van een naakt meisje, liet een danseres capriolen uithalen op het altaar terwijl de priester toekijkt, liet een vrouw poseren met een staf die verdacht veel op een fallus lijkt, fotografeerde een priester die zijn bruid in doorschijnende jurk bij de hand

neemt. Tijdens de shoot speelden de *Vespers* van Rachmaninov op de achtergrond.

"Deze beelden pleiten voor meer openheid in de Kerk", zegt Lagrange. "Waarom mogen priesters niet trouwen en kinderen krijgen? Dat zou het misschien allemaal wat toegankelijker maken. Ik zet me af tegen de schijnheiligheid en de foute ideeën binnen de rooms-katholieke kerk. De paus en zijn standpunt over het condoom, dat soort dingen." ▶

► Hoewel de schandalen die de voorbije maanden opdoken stuk voor stuk over pedofilie gingen, meed Marc Lagrange het zorgvuldig om kinderen in beeld te brengen. Voorlopig toch. "Ik deed bewust niks met kinderen", zegt Lagrange, "maar nu ben ik er toch over aan het nadenken. Ik weet dat ik dan moet werken met een zeer delicate grens, maar toch heb ik ideeën over hoe ik het zou kunnen doen. Heel subtiel, de kinderen mogen niet herkenbaar zijn."

Ook homoseksualiteit wil Lagrange niet mijden. "Die maakt deel uit van de schijn-

heiligheid. Ik denk aan tafereel met jonge misdienaars of adolescenten die worden 'ingewijd'." Van een lelijke realiteit maakte Lagrange mooie beelden, maar dat wringt niet, vindt hij. "Ik denk dat dat gewoon mijn manier is om iets te vertellen. Ik vond het belangrijk dat ik dit in mijn typische Lagrange-stijl kon doen. Ik wil dat de foto's klasse uitstralen, dat er mooie mensen op staan, dat het naakt niet vulgair wordt. Ik wil niet choqueren, want dan zou ik aan een heel andere soort fotografie doen. Eigenlijk is het niet mijn bedoeling om de Kerk als instituut te kwetsen, maar wel om

Ik wil dat de foto's klasse uitstralen. Ik wil niet choqueren, dan zou ik aan een heel andere soort fotografie doen

mensen aan het denken te zetten. Dat kan trouwens ook op een heel subtiel manier. De foto van de vrouw die speelt met de staf

die eindigt in een fallus is subtiel, maar iedereen begrijpt hem wel."

Desondanks is het niet verwonderlijk dat de man benieuwd is naar de reacties op *And then God created... women*. Of hij die ook vanuit kerkelijke hoek verwacht? "Ik weet het niet, misschien wel", zegt hij. "Ooit maakte ik een foto van het Laatste Avondmaal, met een wat afwezige Christus en een halve orgie aan tafel. Toen heb ik wel een paar brieven gekregen van mensen die me beschuldigden van blasfemie. Toch was het een van mijn meest succesvolle foto's ooit."

ACHTER DE FAÇADE

"Op een dag keek ik toevallig naar *De zevende dag*", vertelt Lagrange. "Daar kwam Gène Bervoets langs. Hij had zijn baard moeten laten groeien voor een serie of zo. Dat is de man die ik moet hebben, dacht ik. Ik ken Gène al langer, we hebben al eerder samengewerkt. Hij was meteen gewonnen voor het idee."

En zo figureert de acteur als geestelijke in het nieuwe werk van Marc Lagrange. Gène Bervoets als een schreeuwende kardinaal die zijn voeten veegt aan een vrouw – "geïnspireerd op de schilderijen

ACCESSOIRES Het was voor Lagrange niet vanzelfsprekend om aan liturgische accessoires te komen. 'Teperduur, die dingen. Een kardinaalskostuum kost al snel 1.000 à 1.500 euro.'

van Francis Bacon van paus Innocentius X", zegt Lagrange. Gène Bervoets als een kardinaal die geschoten wild over zijn schouders draagt, Gène Bervoets als een kardinaal die een naakte vrouw de zalfving geeft.

De andere geestelijke in *And then God created... women* vond Lagrange via zijn agent in Parijs. "Ik wilde een man die nu de werkelijke leeftijd kon hebben van een priester die misbruik pleegde in de jaren zestig", zegt hij. "Maar het is wel een man waar je geen nee tegen zou zeggen, dat was belangrijk voor mij. Hij is ontzettend goed gecast. Ik wist bijvoorbeeld niet dat hij tatoeages had. Zo wilde ik een beeld maken van een naakte priester en vrouw die gebonden zijn door paternosters. Hij staat wel op de foto als priester, maar de tatoeages suggereren dat er achter die façade een heel andere man schuilt."

Opvallend is de plaats die mannen opeisen in deze serie. Ze zijn nochtans niet Lagranges geliefkoosde onderwerp. "Vroeger waren mannen een accessoire op mijn foto's, nu spelen ze een hoofdrol. ▶

BRUIDSPAAR Een priester neemt zijn bruid in doorschijnende jurk bij de hand. 'De bedden pleiten voor meer openheid in de Kerk', zegt Lagrange. 'Waarom mogen priesters niet trouwen en kinderen krijgen? Dat zou het misschien allemaal wat toegankelijker maken.'

- Ik kon niet anders, zij zijn het vertrekpunt", zegt hij. "Al kan ik het ook zonder hen redden, hoor. Een beeld met de knalrode pauselijke schoenen of een achtergelaten priestergewaad op het bed van een vrouw spreekt boekdelen. Mannen zijn nu eenmaal niet zo makkelijk te casten als vrouwen."

Marc Lagrange sprak het thema van de shoot goed door met zijn modellen. "Ik wilde dat ze er voor honderd procent achter stonden", zegt hij. "Hun gezicht plakt op een project dat plots een heel andere wending kan krijgen. Maar ze twijfelden geen seconde om mee te werken."

SCHAAMHAARPRUIKJES

Lagrange werkt graag en vaak met grote filmplaten. Deze keer was daar geen tijd voor. "Er zitten een paar polaroids tussen, en voor de rest maakte ik de foto's digitaal. Ik wilde snel werken. Ik heb de foto's tijdens de week voor Kerstmis gemaakt, ik voelde dat het nu het moment was om ze uit te brengen", zegt hij.

Door de vriestemperaturen van december ging hij niet op locatie met zijn schaars geklede modellen, maar liet hij decors bouwen in zijn studio. En ging hij op zoek naar rekwisieten. Hij lacht als we vragen waar hij de mijter vandaan haalde. "Bij een West-Vlaamse firma. Zij maken litur-

gische gewaden, onder andere voor de paus", legt hij uit. "Ik vertelde hen dat ik een documentaire wilde maken en daarvoor een mijter nodig had. Blijkbaar hebben ze me getraceerd. 'Die Lagrange doet wat anders dan documentaires maken', moeten ze gedacht hebben. Dan heb ik mijn assistente er privé één laten bestellen. Ze heeft een verhaal moeten ophangen hoor, over een plaatselijk toneelgezelschap of zo. Na lang wachten en aandringen kwam de mijter de dag voor de opname aan. Binnenkort wordt het makkelijker om aan dat soort zaken te komen. De kleermaker van de paus in Nijmegen is failliet, en de handel gaat over naar Duitsland. Daar zou ik makkelijker aan liturgische accessoires moeten kunnen komen. Wel peperduur, die dingen. Een kardinaalskostuum kost als snel 1.000 à 1.500 euro."

Hij bladert door de foto's. "Dit is mijn favoriet, dit beeld zegt het allemaal", zegt hij over een foto waarop een kardinaal zijn lippen afveegt aan het altaar, geflankeerd door twee naakte, wegstrookende dames. "Onlangs was ik met de VRT in Berlijn, ik zou er uitleg geven bij een tentoonstelling van Helmut Newton", vertelt Lagrange. "Ik liep een hele tijd rond in de tentoonstelling, en vond er toevallig een kaartje van een Italiaanse kapper. Hij

Toen ik ooit een foto maakte van het Laatste Avondmaal met orgie, beschuldigden mensen mij van blasfemie

maakt pruiken en andere attributen. Bleek dat hij voor een paar foto's van Newton schaamhaarpruikjes heeft ge-

maakt, in alle mogelijke kleuren en vormen. We hebben hem gecontacteerd en hij heeft voor ons een paar schaamhaarpruikjes gemaakt. We moesten precies de modellen tekenen die we wilden. Inge had schaamhaar, maar het andere model niet, dus hebben we haar voor deze foto een schaamhaarpruikje gegeven. Het geeft het een tijdsbeeld, vind ik, wat jaren zeventig. Tegenwoordig heeft geen enkel model nog schaamhaar, terwijl ik dat fotografisch niet zo mooi vind. Te naakt, op één of andere manier."

TE BOEK

Marc Lagrange beseft dat hij met *And then God created... women* deels een nieuw publiek zal moeten aanspreken. "Mensen hangen mijn vrouwenportretten in hun interieur, maar met dit soort beelden zullen ze dat minder snel doen. Ik mik vooral op collectors."

In september komt er een boek uit over twintig jaar Marc Lagrange. Ondertussen werkt hij nog aan het project 'Forty women above forty', en een boek over Afrika. "Al verandert dat laatste misschien wel in *And then God*

created... women", lacht hij. "Voorlopig zie ik dit werk als een katern in mijn overzichtboek, maar het is wel de bedoeling om er ooit een boek van te maken. Ik ga zeker nog door op dit thema, het is onuitputtelijk. Mijn hoofd zit nog vol beelden." ■

INFO *And then God created... women* is vanaf dit weekend te zien bij Absolute Art Gallery (Kustaan 285 in Khokke) en bij Leonhard's Gallery (Leopoldstraat 45 in Antwerpen). Meer info op www.absoluteartgallery.com www.leonhardsgallery.com, www.lagrange.be